

„Emil i detektivi“

Erih Kestner

Knjiga „Emil i detektivi“ je šaljiv roman o dečaku Emilu i njegovim prijateljima iz Berlina koje je stekao u nevolji. Roman počinje zanimljivim i duhovitim objašnjenjem kako je pisac došao na ideju da piše o ovom događaju. Takav uvod je vrlo neobičan i mnogo mi se dopao.

Emil živi u gradiću Najštat. Kad mu je otac umro, baka se odselila kod svoje druge ćerke u Berlin da bi smanjili troškove života. Zato je dečak ostao da živi sam sa mamom, koja radi kao frizerka. Emil joj često pomaže.

Za vreme raspusta, mama je poslala Emila kod tetke u Berlin. Dala mu je nešto para za baku i rekla mu da novac dobro čuva u putu. Emil je ušao u voz u kojem je bilo dosta ljudi, ali posle nekog vremena je u kupeu ostao sam s još jednim putnikom. Uplašio se da bi neko mogao da mu ukrade pare, pa je otišao u toalet i tamo čiodom prikačio pare za postavu kaputa. Kad se vratio, čovek koji mu se predstavio kao gospodin Grundajs je spavao. Zadremao je i Emil, a kad se probudio uvideo je da nema ni Grundajsa, ali ni njegovih para. Zato je odlučio da siđe i da proba da nađe lopova. Nije hteo da ode kod bake bez para koje mu je mama dala za nju.

U gomili je ugledao lopova, to jest njegov kruti šešir i počeo da ga prati. Tada se upoznao sa dečakom Gustavom koji je svuda nosio trubicu. Uz pomoć te trubice Gustav je okupio dečake-detektive. Svi su se rasporedili i preuzeli na sebe neki zadatak a Emil je baki poslao poruku da se ne brine što nije došao. Njegova sestra od tetke, koju zovu Poni Hithen, pomaže takođe i redovno donosi detektivima i Emilu hranu. Potraga traje dva dana i završava se kad lopov ode u banku da zameni ukradene pare. Za njim je ušao i Emil sa svojim drugovima. Povikao je da su to njegove pare i kad su videli rupice od čiode na novčanicama, pozvana je policija.

Roman se završava srećno, policija otkriva da se Grundajs drukčije zove i da je opljačkao banku koja je raspisala nagradu onom ko ga pronade. Emil od tog novca

može da kupi mami topao kaput i sušilicu za kosu. Mama dolazi u Berlin da proslave srećan kraj ove priče.

Emil je glavni junak ovog romana. On je pošten, brižan, odličan učenik, voli gimnastiku, savestan je i domišljat, ali je i mangup. Na početku romana se vidi da je upao u nevolju jer je sa školskim drugovima nacrtao brkove i nos na statui velikog vojvode Karla. Ta sporedna priča dodaje romanu živost i realističnost. Zato se on plaši čuvara Ješkea kojem je uspeo da pobegne, ali i policajaca. Kad je na kraju priznao, svi su se nasmejali a on se konačno oslobodio griže savesti i noćnih mora.

Drugi likovi su Emilova brižna majka, puna poverenja u sina, ali ga uči da ne bude naivan i ne veruje nepoznatim ljudima. Ona je vredna i sve čini da Emilu olakša to što nema oca. I Emilova baka je takođe brižna, to je mislim uobičajeno kod žena kad postanu mame i bake.

Čovek sa krutim šeširom, koje se predstavio kao Grundajs u prvom trenutku deluje čak simpatično, pokušava da uspostavi kontakt sa Emilom i to vrlo lukavo. Dok sam čitao knjigu, na početku, čak sam pomislio da nije on pokrao Emila. Tu sam shvatio šta je pisac hteo da kaže onim da se „ne valja suviše pouzdati u dobra čoveka, jer se može dogoditi da odjednom postane rđav.“ Vrlo je zloban i nadmen i mislim da je jako loše pljačkati slabije, posebno decu i siromašne.

Emilova sestra od tetke Poni je vesela devojčica, snalažljiva, ne nameće se i ne privlače je dečачke pustolovine, voli da pomogne i da bude pri ruci kad nekom zatreba. Požrtvovana je i brižna kao i drugi ženski likovi u knjizi.

Što se tiče dečачa-detektiva, Gustav je hrabar dečак, dobar drug, šaljivčina, vrlo snalažljiv. Profesora dečaci tako zovu jer nosi naočare, odličan je organizator i, uopšte, imao sam utisak da je stariji i ozbiljniji od ostalih. Ali, da nije bake, mnogi bi zaboravili Dinstaga, koji je bio najmlađi ali je, kako je to baka svima rekla, ispao veliki heroj baš zato što je sedeo kod kuće strpljivo i prenosio poruke telefonom. Jer, knjiga je pisana u vreme kad nije svako imao telefon u kući, a nije bilo ni televizora. Koliku žrtvu je podneo Dinstag, mislim da tek u ovim današnjim uslovima mogu to tačno da razumem.

Ovaj roman bih preporučio svima, jer osim što je duhovit i zabavan, nosi i veliku pouku. Uči nas da zaista ne treba da suviše verujemo nepoznatima, da treba da

budemo uporni ako želimo da ostvarimo nešto do čega nam je stalo, da verujemo u pravdu ali se i borimo za nju. Ovo je roman koji nosi i poruku da su pravi drugovi oni koji nam se nađu u nevolji.

Erih Kestner rođen je 23. februara 1899. godine u Nemačkoj. Bio je jedan od najboljih dečjih pisaca. Bavio se književnošću i novinarstvom. On je onaj čovek u tramvaju koji je Emilu dao pare za kartu, a na kraju njega i njegove drugove odveo u poslastičarnicu i intervjuisao Emila za novine.

Ovaj roman je napisao kad je imao 29 godina. Od drugih romana poznati su još „Leteći razred”, „Emil i tri blizanca” (nastavak) i „Bliznakinje”. Dobitnik je velikih međunarodnih književnih nagrada. Prvi je počeo da piše romane za decu o stvarnom životu. Za vreme Hitlera njegova dela su bila zabranjena. Umro je 29. jula 1974. godine.

Ilija Čvorić VI2

Profesor Dragana Pešić

OŠ „Jovan Miodragović“